Жыве Беларусь!

Народная Газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№41 (1058) 28 лютага 1995 г. Аўторак. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 552417 экз. Кошт у розніцу — 150 руб.

ФАКС
*ФАКТЫ*АРГУМЕНТЫ*КОММЕНТАРИИ*СОБЫТИЯ*

Порядок безвизового въезда-выезда...

... граждан Беларуси и Литвы, направляющихся на санаторно-курортное лечение соответственно в Литву и Беларусь, сохраняется до 1 января 1997 года.

До 1 января 1997 года продлен также безвизовый транзитный проезд через территорию Литовской Республики граждан Республики Беларусь, направляющихся на санаторно-курортное лечение в Латвийскую Республику, при наличии у них соответствующих путевок и действительных въездных-выездных виз Латвийской Республики.

С 14 февраля 1995 года поездки экипажей автотранспортных средств (не более трех человек) Беларуси и Литвы, перевозящих грузы, в том числе следующих транзитом, могут осуществляться без виз при наличии разрешений: Министерства транспорта и коммуникаций Республики Беларусь — у литовских водителей и Министерства путей сообщения Литовской Республики — у белорусских.

Александр ВАСИЛЕВСКИЙ.

Еще одна палата

В Министерстве юстиции состоялось учредительное собрание частных нотариусов республики, на котором 57 нотариусов организационно объединились и образовали: Белорусскую нотариальную палату, избрали органы самоуправления. Президентом нотариальной палаты избрана Т.И.Емельянова.

Нотариальная палата, объединив на профессиональной основе частных нотариусов, будет представлять и защищать их права и интересы в органах государственной власти и управления, оказывать им помощь и содействие в повышении профессионального мастерства, улучшении условий труда и развития частной нотариальной деятельности.

Смелый шофер

В Гродно на перекрестке бульвара им. Ленинского комсомола и улицы Врублевского красивая иномарка въехала под кузов ЗИЛа.

Водитель грузовика вышел посмотреть, кто в него ударился. Из иномарки выскочили "качки" — виновники происшествия — и стали нагло требовать возмещения убытков. Водитель кивнул, пошел к кабине и, возвратясь с полуметровой монтировкой, начал добавлять по иномарке за шантаж и вымогательство. "Качки" ретировались, но уже не только без переднего, но и без заднего, а также боковых стекол. Стоявшие на остановке люди зааплодировали.

Олег МАЛАШЕНКО.

Почем валюта?

С 24 февраля 1995 года Национальным банком установлены курсы иностранных валют

	Единый курс
1 австрал. доллар	8625.28
1 австр. шиллинг	1124.39
1 фунт стерлингов	18553.26
10 бельг. франков	3841.98
1 немецкая марка	7918.31
1 голланд. гульден	7059.46
1 датская крона	2003.78
100 итальянск. лир	721.53
1 канадск. доллар	8361.40
1 норвежск. крона	1801.20
1 доллар США	11670.00
1 финск. марка	2577.87
1 франц. франк	2269.10
1 шведск. крона	1604.85
1 швейцар. франк	9317.37
10 японских иен	1202.84
1 ЭКЮ	14798.38
10 испанск. песет	904.65
10 греч. драхм	500.71
1 ирландск. фунт	18509.12
1 исландск. крона	176.95
1 кувейт. динар	39220.30
10 ливанск. фунтов	71.20
10 португал. эскудо	762.94
1 сингапур. доллар	8031.66
10 турецк. лир	2.82
10 украин. карбованцев	0.86
1 литовский лит	2917.00
1 латвийск. лат	21610.00
1 кыргызск. сом	1080.00
1 молдавск. лей	2655.00
1 казахст. тенге	150.00
1 армянск. драм	18.00
10 грузинск. купонов	0.02
1 туркменск. манат	200.00
1 азербайджан. манат	2.00
1 узбекский сум	60.00
1 таджикский рубль	0.01
Курс клиринговых валют	
1 доллар США по расчетам с Кубой	11670.00
1 доллар США по расчетам с Чехией и Словакией	11670.00

Вкратце

В минувшие сутки войска объединенной группировки в Чечне периодически подвергались снайперскому, артиллерийскому и минометному обстрелам.

15 военнослужащих министерства обороны были ранены. В минувшее воскресенье, по данным ЦОС МВД, были уничтожены 58 боевиков, 2 БТР, склад боеприпасов.

❑

В аппарате правительства России будет создан Департамент по восстановлению экономики и социальной сферы в Чеченской республике.

Согласно распоряжению руководителя аппарата правительства России Владимира Бабичева, формирование нового департамента должно завершиться до конца текущей недели. Предполагается, что в составе департамента будут работать 27 человек.

❑

Президент Эстонии Леннарт Мери высказался за отказ от территориальных требований к России.

"У нас должно быть мужество осознать, что Тартуский мирный договор 1920 года и граница после Тартуского мирного договора не являются тождественными понятиями", — заявил он.

❑

В Москве и Московской области с 26 февраля вновь повышены цены на моторное топливо в среднем на 46%.

Теперь 1 литр бензина А-92 стоит 1100 руб., 1 литр А-76 — 900 руб., 1 литр дизтоплива — 750 руб.

❑

8 лет колонии общего режима, лишения всех воинских званий и наград и конфискации имущества потребовал в обвинительной речи прокурор Николай Путушкин для дирижера Западной группы войск майора Георгия Шкутника.

Он обвиняется в получении взятки в размере 1600 DM.

Рисунок Олега ПОПОВА.

Долгосрочное кредитование возможно ... административными методами

Политика правительства и Нацбанка по долгосрочному кредитованию в этом году направлена на ужесточение условий финансирования. И тем не менее по состоянию на 1 января 1995 года долгосрочные кредитные ресурсы составили 263,8 млрд.рублей (на 1 января 1994 года — 8,2 млрд.рублей). Для сравнения: на кредитование всей экономики в прошлом году выделялось 217,3 млрд.рублей.

Из всего объема долгосрочного кредитования Нацбанк предлагает комбанкам (как и в 1994 году) отдавать 15% на строительство.

По объему предоставленных кредитных ресурсов первое место занимает Белпромстройбанк (106 млрд.рублей). Постепенно уходит в прошлое льготное кредитование. Отсюда и новая практика предоставления комбанкам кредитов — через аукционы. Однако в рамках разработанной еще в 1993 году программы Нацбанка будет продолжено финансирование строительства некоторых объектов, начатое из централизованных ресурсов.

Светлана УНУКОВИЧ.

На Ельцина готовилось покушение?

Когда Президент России Б.Ельцин встречался в Академии наук с интеллигенцией Беларуси, в зал можно было попасть только через "всевидящий экран". На улице плотной цепью стояли автоматчики, милиционеры, солдаты. Уже за квартал людей останавливали и пропускали только тех, у кого были специальные приглашения.

Как сказал на встрече с работниками Гостелерадиокомпании Президент республики А.Г.Лукашенко, такая усиленная охрана Б.Н.Ельцина была предпринята потому, что накануне в одном из райотделов милиции раздался телефонный звонок и в трубке послышались угрозы покушения на российского президента.

Тут же вспоминается поговорка: у страха глаза велики.

Петр СИЛЬНИЦКИЙ.

Нужен закон? Пожалуйста...

В республике создан и начал действовать Республиканский центр правовой информации.

Ознакомиться с условиями получения нормативно-правовых актов Российской Федерации можно будет в Республиканском центре правовой информации по адресу: г.Минск, ул. Гвардейская, 7.

Воркутинцы решили бастовать

1 марта начнется бессрочная политическая забастовка шахтеров Воркуты.

Решение об этом принято вечером 21 февраля на экстренном заседании совета Воркутинской федерации Росуглепрофсоюза. Горняки настаивают на досрочных выборах президента России, отставке правительства и проведении руководством страны социальной политики, отвечающей интересам трудящихся России. Также выдвинуто требование о немедленной выплате задолженности по заработной плате рабочим объединения "Воркутауголь" в сумме 28,7 млрд. рублей.

Пресечена попытка вывоза из республики алмазных полуфабрикатов

Сотрудниками отдела по борьбе с экономическими преступлениями МВД республики, Управления внутренних дел Гомельского облисполкома при участии работников таможни пресечена попытка контрабандного вывоза через аэропорт Минск-2 в Бельгию 3 405 карат алмазных полуфабрикатов.

Как сообщили БелаПАН в пресс-службе МВД Беларуси, по оценке специалистов, стоимость задержанного груза составляет примерно 1 миллион 600 тысяч долларов США.

Юрий АЛЕКСЕЕВ.

Президент наложил вето

Президент России Борис Ельцин отклонил федеральный закон о повышении минимальной зарплаты в стране.

Проектом федерального бюджета на 1995 год средства на эти цели не предусмотрены, отмечает президент. Президент предложил вновь рассмотреть этот закон с учетом предложений правительства.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, Интерфакс, БелаПАН, РИД.

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні змяненняў у Закон Рэспублікі Беларусь "Аб індэксацыі даходаў насельніцтва з улікам інфляцыі"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе**:

Унесці ў Закон Рэспублікі Беларусь ад 21 снежня 1990 года "Аб індэксацыі даходаў насельніцтва з улікам інфляцыі" (Ведамасці Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, 1990 г., N 2, арт. 19; Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1992 г., N 2, арт. 29, N 26, арт. 458) наступныя змяненні:

1. У артыкуле 1^1 слова "Саветам" замяніць словам "Кабінетам".

2. Частку другую артыкула 2 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

"Індэксацыя грашовых даходаў, вызначаных у частках першай і чацвёртай артыкула 1 гэтага Закона, ажыццяўляецца на велічыню індэкса спажывецкіх цэн з карэкціроўкай па нарматыву, які ўстанаўліваецца Кабінетам Міністраў Рэспублікі Беларусь".

3. У артыкуле 7 словы "Саветамі народных дэпутатаў" замяніць словамі "Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь".

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

31 студзеня 1995 г.
г.Мінск. N 3561-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні змянення ў пастанову Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь "Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб індэксацыі даходаў насельніцтва з улікам інфляцыі"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Прызнаць страціўшым сілу пункт 2 пастановы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 21 снежня 1990 года "Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб індэксацыі даходаў насельніцтва з улікам інфляцыі" (Ведамасці Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, 1990 г., N 2, арт. 20; 1991 г., N 20, арт. 295; Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1992 г., N 2, арт. 30).

2. Увесці гэту пастанову ў сілу з дня ўвядзення ў дзеянне Кабінетам Міністраў Рэспублікі Беларусь новага парадку індэксацыі грашовых даходаў у адпаведнасці з часткай другой артыкула 2 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб унясенні змяненняў у Закон Рэспублікі Беларусь "Аб індэксацыі даходаў насельніцтва з улікам інфляцыі".

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь М.ГРЫБ.

31 студзеня 1995 г., г.Мінск.
N 3562-XII

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні змянення ў Закон Рэспублікі Беларусь "Аб праве ўласнасці на зямлю"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

У частцы шостай артыкула 9 Закона Рэспублікі Беларусь ад 16 чэрвеня 1993 года "Аб праве ўласнасці на зямлю" (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1993 г., N 23, арт. 285) словы "на працягу 18 месяцаў з моманту ўступлення ў сілу гэтага Закона" замяніць словамі: "да 1 студзеня 1997 года".

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

21 лютага 1995 г., г.Мінск.
N 3598-XII

Да ведама дэпутатаў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Шаснаццатая сесія Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь прадоўжыць сваю работу 1 сакавіка 1995 года ў 9 гадзін 30 хвілін у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь у Доме ўрада.

Сустрэча Прэзідэнта з "чацвёртай уладай"

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка наведаў у канцы мінулага тыдня Нацыянальную дзяржаўную тэлерадыёкампанію.

Прэзідэнт параўнаў беларускае тэлебачанне і радыё з цяжкахворым чалавекам, у якога з'явіліся першыя прыкметы выздараўлення. Непакоіць, праўда, што рэабілітацыйны перыяд на тэлерадыё зацягнуўся. На думку кіраўніка дзяржавы, галоўная прычына непарадкаў — у самім калектыве, які не стаў калектывам аднадумцаў у ажыццяўленні дзяржаўнай інфармацыйнай палітыкі. Многія работнікі застаюцца ў палоне групавых і прыватных інтарэсаў. На жаль, далёка не ўсе імкнуцца сумленна супрацоўнічаць з законна выбраным Прэзідэнтам, яго адміністрацыяй і ўрадам. Невыпадкова ў шэрагу папулярных праграм часцей за ўсё выступаюць адны і тыя ж людзі правага нацыянал-радыкальнага толку. Яны ставяць пад сумненне ўнутраную і знешнюю палітыку рэспублікі, звальваюць на новую ўладу адказнасць за правалы і няўдачы мінулых гадоў. Такое назіраецца асабліва цяпер, напярэдадні выбараў у новы парламент.

"Гэта не значыць, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, — што на тэлебачанні і радыё, як і ў друкаваных выданнях, не павінна быць канструктыўнай крытыкі. Няма, зразумела, сэнсу цягнуць з раніцы да вечара "за здароўе", але і няма прычын трубіць толькі "за памін".

Белінфарм.

Перарэгістрацыя і выбары: адно ад другога не залежыць?

Як растлумачыў карэспандэнту Белінфарма старшыня Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенню рэспубліканскіх рэферэндумаў А.Абрамовіч, перарэгістрацыя ў Міністэрстве юстыцыі палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў ніякіх адносін да выбарчай кампаніі не мае. Перарэгістрацыя звязана, адзначыў ён, з фарміраваннем новай палітычнай сістэмы ў рэспубліцы. Згодна з артыкулам 32-1 Закона "Аб выбарах дэпутатаў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь", спіс палітычных партый, што зарэгістраваны Міністэрствам юстыцыі Беларусі і маюць права ўдзельнічаць у выбарах дэпутатаў Вярхоўнага Савета, прадстаўляецца Мінюстам у Цэнтрвыбаркам не пазней чым праз пяць дзён пасля назначэння выбараў. Як вядома, такі спіс, куды ўваходзяць 29 партый і 6 грамадскіх аб'яднанняў ветэранаў, быў апублікаваны ў друку. "Да 1 красавіка могуць знікнуць, не прайшоўшы перарэгістрацыі, не толькі партыі, але могуць быць і ліквідаваны працоўныя калектывы. Пры гэтым вылучаныя імі кандыдаты не павінны мець неспрыяльных вынікаў", - адзначыў А.Абрамовіч. Такім чынам, дзеянні партый і арганізацый, якія не прайшлі перарэгістрацыю (вылучэнне кандыдатаў, прадстаўнікоў у склад камісій), да 1 красавіка лічацца правамернымі, а пасля гэтага тэрміну, яны ўжо не змогуць прымаць удзел у выбарах (накіроўваць наглядальнікаў і г.д.).

Ларыса КЛЮЧНІКАВА.

Злачыннасць у арміі расце

Па-ранейшаму ў беларускай арміі адзначаецца тэндэнцыя росту злачыннасці. Асабліва непакоіць тое, што павялічваецца колькасць цяжкіх злачынстваў, якіх за год стала на 16 працэнтаў больш. А крадзяжоў зброі за гэты час учынена аж у 2 разы больш.

Прычынай таго ваенныя лічаць прызыў у армію раней судзімых асоб, а таксама глыбокую маральную хваробу ўсяго грамадства, у якім выхоўваюцца прызыўнікі. Відаць, армія ў такой сітуацыі проста бяссільная змагацца са злачыннасцю.

Белінфарм.

ПАЗІЦЫЯ АПАЗІЦЫІ

Зянон Пазьняк бачыць за пагадненнямі з Масквой "чырвона-карычневы" фон

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Вынікам візіту Барыса Ельцына ў Беларусь і палітычным ускладненням, якія могуць быць выкліканы новым збліжэннем расійскіх вярхоў з кіраўніцтвам Беларусі, была прысвечана прэс-канферэнцыя апазіцыі БНФ, якая прайшла днямі ў прэс-цэнтры Дома ўрада.

Дзеячы апазіцыі, сярод якіх былі Зянон Пазьняк, Уладзімір Заблоцкі, Алег Трусаў, Лявонцій Зданевіч, Валянцін Голубеў і Сяргей Навумчык, пацвердзілі сваю жорсткую пазіцыю ў адносінах да заключаных з Масквой пагадненняў, адзначыўшы іх накіраванасць на дасягненне аднабаковай перавагі Расіі над Беларуссю і ўрэшце на паступовую інкарпарацыю нашай краіны ў Расію.

Зянон Пазьняк зрабіў вывад, што за гэтымі падзеямі стаяць сілы "камуністычнага і карычневага толку". Паводле яго меркавання, менавіта яны і зрабілі стаўку на беларускага Прэзідэнта. Пры гэтым Зянон Пазьняк спаслаўся на інфармацыю з не названых ім, але, як было сказана, кампетэнтных крыніц, паводле якіх у Мінск працягваюць завітваць некаторыя сумнавядомыя дзеячы Расіі, сярод якіх і "чырвона-карычневыя" дэпутаты.

Гаворачы аб магчымым варыянце падзей у Беларусі, лідэр БНФ не выключыў правакацый, накіраваных супраць палітычнай апазіцыі і падтрымліваючых яе грамадзян. Магчыма, будзе нават спроба ўвесці ў краіне "элементы надзвычайнага становішча". Пазьняк бачыць "стройную сістэму, якая скіравана на скасаванне нашай дзяржавы". Дзелячыся сваімі меркаваннямі аб намерах Прэзідэнта наконт рэферэндуму па пытаннях мовы, дзяржаўнай сімволікі і іншых праблемах, Пазьняк адзначыў, што мэта гэтага рэферэндуму — раскалоць грамадства, каб нацкаваць адну частку насельніцтва на другую, адцягнуць увагу народа ад правалу палітыкі, якую вядуць сённяшнія ўлады.

"Наша задача — папярэдзіць грамадства аб тым, што ў нас ля ўлады людзі, якія схільныя да авантуры і якія не спыняцца ні перад чым" — так была вызначана мэта прэс-канферэнцыі лідэраў апазіцыі.

Вядома, у тых, хто сёння трымае ўладу ў сваіх руках, іншы погляд на развіццё падзей. Я не буду каменціраваць, хто ў дадзеным выпадку мае рацыю, а хто — не. Атрымаўшы гэтую інфармацыю, чытачы самі могуць зрабіць адпаведныя вывады. Кропкі над "і" расставіць час.

Візіт Б.М.Ельцына ў Беларусь атрымае працяг

24 лютага на імя Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнкі паступіла тэлеграма за подпісам старшыні Камітэта Дзяржаўнай думы Расійскай Федэрацыі па справах СНД і сувязях з суайчыннікамі К.Ф.Затуліна наступнага зместу:

"Па даручэнню Старшыні Дзяржаўнай думы Расійскай Федэрацыі І.П.Рыбкіна інфармую Вас аб тым, што 24 лютага г.г. Дзяржаўная дума ратыфікавала Пагадненне аб дзяржаўным крэдыце Рэспубліцы Беларусь. Вынікі галасавання: "за" — 320, "супраць" — няма, устрымаўся — 1".

У той жа дзень Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнка адправіў тэлеграму прэзідэнту Расійскай Федэрацыі Б.М.Ельцыну:

"Дарагі Барыс Мікалаевіч!

Прашу прыняць маю сардэчную падзяку за праяўленае Вамі глыбокае разуменне неадкладных эканамічных патрэб Беларусі, якое выразілася ў прадастаўленні рэспубліцы буйнога фінансавага крэдыту.

Дапамога, аказаная нам Расіяй у такі цяжкі для яе час, успрынята беларускім народам як яшчэ адно яскравае праяўленне брацкіх сувязей, што здаўна існуюць паміж нашымі краінамі і атрымалі новы магутны імпульс у выніку Вашага візіту ў Мінск і падпісанага ў ходзе яго Дагавора аб дружбе, добрасуседстве і супрацоўніцтве паміж Расійскай Федэрацыяй і Рэспублікай Беларусь.

Вялікае Вам дзякуй, моцнага здароўя і новых поспехаў у Вашай цяжкай дзейнасці".

Тэлеграма аналагічнага зместу адпраўлена Прэзідэнтам Беларусі і Старшыні Дзяржаўнай думы Расійскай Федэрацыі І.П.Рыбкіну.

Упраўленне грамадска-палітычнай інфармацыі адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь—Белінфарм.

Палітычная палітра

Дэмакратычныя лідэры добра тлумачаць, што іх раз'ядноўвае, але значна слабей уяўляюць шляхі кансалідацыі

Кастусь АЛЕКСАНДРОВІЧ

Перспектывы супрацоўніцтва партый і грамадскіх арганізацый падчас маючых адбыцца парламенцкіх выбараў абмяркоўваліся днямі ў Мінску за "круглым сталом", які арганізавала (дарэчы, прыклаўшы шмат старання) Праектнае бюро фонду імя Эберта ў Рэспубліцы Беларусь.

Вядома ж, цяжка ўявіць сабе альянс паміж, напрыклад, камуністамі і БНФ... На дыскусію былі запрошаны лідэры тых партый, што з пэўнай доляй умоўнасці класіфікуюцца ў нас як дэмакратычныя (ці, інакш, як правыя і правацэнтрысцкія). У гутарцы ўдзельнічалі таксама прадстаўнікі некалькіх новых, "неафіцыйных" прафсаюзаў. Беспартыйных палітыкаў прадстаўляў Станіслаў Шушкевіч.

Гаворка пра тое, што нашы дэмакраты з-за сваёй раз'яднанасці раз-пораз праігрываюць важныя палітычныя баталіі, бадай, ужо набіла аскоміну. І тым не менш што ж сапраўды перашкаджае кансалідавацца ў крытычныя моманты людзям і рухам, якія, па вялікім рахунку, спавядаюць адны і тыя ж ідэалы — беларускай дзяржаўнасці, дэмакратыі, рынку?

На думку Станіслава Шушкевіча, прычыны непаразуменняў найперш псіхалагічныя. Прагучаў празрысты намёк на залішнія амбіцыі, дыктатарскія замашкі кіраўніцтва БНФ. Старшыня ж Нацыянальнай партыі спадар Астапенка адкрытым тэкстам назваў фронтаўцаў неабальшавікамі. Праўда, гэтыя філіпікі сталіся завочнымі: прадстаўнікоў БНФ за "круглым сталом" так і не дачакаліся, што ўжо само па сабе здалося частцы прысутных красамоўным штрыхом да карціны стасункаў у дэмакратычным лагеры.

Урэшце, за Фронт далі актыўны "адлуп" яго бліжэйшыя на сёння саюзнікі з сацыял-дэмакратычнай Грамады і Жаночага хрысціянска-дэмакратычнага руху. "Занадта памяркоўным цэнтрыстам" таксама перапала. Лідэр Грамады Алег Трусаў абапёрся, у прыватнасці, на творча асэнсаваны тэзіс правадыра сусветнага пралетарыяту — пра тое, што перш, чым аб'ядноўвацца, трэба канчаткова і рашуча размежавацца, — і запэўніў, што фронтаўцы сваіх партнёраў нікольі не крыўдзяць і нічога ім не дыктуюць. Праўда, агаворка аднаго з дыскутантаў, які машынальна назваў былога спікера Зянонам Станіслававічам, выклікала дружны смех з адпаведным падтэкстам...

Неяк узмацніць канструктыўнасць размовы спрабавалі лідэр аб'яднаных дэмакратаў Аляксандр Дабравольскі, Аляксей Кароль з Партыі народнай згоды. Старшыня Сялянскай партыі Яўген Лугін выказваўся з сапраўды сялянскай абачлівасцю... Ну, а з боку прафсаюзаў гучалі найперш заклікі, каб партыі актыўней ішлі працаваць у рабочы асяродак, сваю ж уласную перадвыбарную стратэгію дзеячы нашых трэд-юніёнаў выкладалі, мякка кажучы, лаканічна.

Карацей, падалося, што дыскутантам куды лягчэй тлумачыць прычыны недастаткова плённых кантактаў, чымсьці прапаноўваць шляхі іх актывізацыі. А можа, проста не хацелася афішыраваць нейкія "сакрэтныя пратаколы" наконт сумесных перадвыбарных дзеянняў? Пажывём — пабачым. Добра, калі вынік веснавой баталіі за мандаты пакажа моц і стратэгічную мудрасць дэмакратаў. І крыўдна будзе, калі станецца наадварот...

 Народная газета

СВЕЦКАЯ ХРОНІКА

Каму — "зайцы", каму — "баксы"

У апошні час адбыліся прыкметныя падзеі ў культурным жыцці беларускай сталіцы — фінал "Залатой ліры-94" і "Калядныя сустрэчы-95".

Што цікава, абодва мерапрыемствы былі даволі падобнымі: урачыстае аб'яўленне пераможцаў, апладысменты, уручэнне кветак і канвертаў, паступова пераходзячае ў больш свабодную банкетную абстаноўку... Праўда, "начынне" канвертаў "крыху адрознівалася". Лаўрэатаў дзяржаўнай "Залатой ліры" шчодра адорвалі канвертамі, у якіх ледзь змяшчаліся пачкі беларускіх "зайцоў" (як адзначыў адзін з узнагароджаных, ён ледзь данёс дадому свае 20 тысяч "аблавухіх").

А вось тым, хто трапіў у лік удзельнікаў "Калядных сустрэч", былі ўручаны канверты са сціплай сумай у 2000 "баксаў".

Алесь ПАДГАЙНЫ.

У пагоні за "залатымі львамі"

Вядомы сваёй "крутасцю" фестываль рэкламных ролікаў у Канах, які штогод шчодра "раздорвае" пераможцам "Залатых", "Сярэбраных" і "Бронзавых Львоў", на гэты раз запрасіў паўдзельнічаць у сваіх конкурсах і беларускую кінакампанію — "ЮВЭПС".

Ролікі "ЮВЭПСа" кацiруюцца на рэкламным рынку СНД. Дарэчы, нашаму гледачу будзе цікава даведацца, што ўзначальвае "ЮВЭПС" Уладзімір Янкоўскі — з "тых самых" Янкоўскіх.

Кіно становіцца "прадажным"

З 19 да 24 сакавіка ў Маскве пройдзе 24-ы Міжнародны кінарынак.

Свае фільмы на ім прадставяць як дзяржаўныя, так і прыватныя кінастудыі былога СССР.

Беларусь, хутчэй за ўсё, будзе прадстаўлена толькі адной "дзяржаўнай" стужкай — фільмам Мікалая Князева "Вогненны стралок", які ўжо не раз "прадаваўся" на кінарынках. Справа нават не ў тым, што ў апошнія гады на "Беларусьфільме" карціны амаль не здымаюцца. Галоўная прычына — адсутнасць грошай на акрэдытацыю, якая складзе амаль мільён расійскіх рублёў на аднаго чалавека, не ўключаючы кошт арэнды кіназалы для дэманстрацыі фільмаў.

"Недзяржаўнае" кіно Беларусі прадставіць карціна Юрыя Вяржбіцкага "Палёт начнога матылька".

Мая ШЭНДРЫК.

Юрый Антонаў любіць бадзяжных катоў

Любоў славутых людзей да жывёл вядомая. І вельмі часта той, каго яны выбіраюць сабе ў любімцы, дазваляе меркаваць аб рысах характару самых уладальнікаў. Успомнім, напрыклад, што Артур Шапенгаўэр любіў філасофстваваць у час прагулак са сваім любімым белым пудзелем па мянушцы Шапенгаўэр-малодшы.

Ну, а каму з жывёл аддаюць перавагу сучасныя "зоркі"?

Наўрад ці падумаеш, гледзячы на мужнага Арнольда Шварцэнегера, што той вельмі любіць коней і адно з яго апошніх захапленняў — белы конь. Лайма Вайкуле любіць сабаку — ротвейлера па мянушцы Кендзі. Юрый Антонаў "спецыялізуецца" на калекцыяніраванні бадзяжных катоў, якіх падбірае на вуліцы. У яго ўжо іх пяць. Каты дапамагаюць Антонаву "ствараць творчую атмасферу" ў яго студыі. А наогул Юрый любіць і сабак, але іх няма дзе трымаць. У Аляксандра Шаганава дома — "папугайская сям'я". Саша і Даша. І хто ведае, можа, менавіта яны дапамагаюць Аляксандру "напрыдумваць" яго чарговы вершаваны шлягер?

Мар'ян ПЯТРОЎ.

Дарагія аксесуары

На лонданскім аўкцыёне "Крысці" за 4620 фунтаў стэрлінгаў быў прададзены шлем Дарта Вадэра, жорсткага ваіцеля з кінафільма "Зорныя войны".

На тых жа таргах пайшла з малатка скураная куртка, у якой Арнольд Шварцэнегер здымаўся ў "Тэрмінатары-2". Гэты аксесуар "пацягнуў" на 1760 фунтаў.

Алена ГАНЧАРОВА. БелаПАН.

Нельга маўчаць!

Вось з якім сцягам ідуць яны ў атаку

Цікава назіраць за тым, як некаторыя забітыя і зацюканыя людзі рэагуюць на беларускую мову. Вось некалькі эпізодаў з маёй "калекцыі".

Купляю білет у чыгуначнай касе і распытваю, як лепш даехаць да патрэбнай станцыі.

— Нина! — гукае касірка сяброўку з суседняй касы, — иди послушай, как человек размавляет на белорусском языке...

Да хворай матулі заходзіць участковы ўрач, я расказваю ёй пра матуліны хваробы, але чую:

— Вы со мной, пожалуйста, разговаривайте на русском языке.

Ветліва і патрабавальна. Настолькі ветліва-патрабавальна, што зразумеў: беларуская мова ўскладніць жыццё матулі. Пачаў гаварыць па-расійску.

Сустракаю на вуліцы старога знаёмага.

— Чево это ты со мной на белорусском? — здзіўляецца той.

— Я з усімі так.

— И в институте со студентами?

— Так. Лекцыі чытаю і заняткі вяду толькі на беларускай мове.

— А я почему-то думал, что ты математику преподаешь.

— Ты не памыліўся. Я выкладаю матэматыку.

Дарэчы, у масавай свядомасці чамусьці замацавалася думка аб тым, што выкладанне матэматыкі, фізікі, тэхнічных дысцыплін на беларускай мове немагчыма, і калі выкладчык пераходзіць на такое выкладанне, то шмат чаго губляе ў якасці ведаў сваіх навучэнцаў. Са свайго вопыту магу сказаць, што гэта не так.

Агрэсіўная рэакцыя, падобная да той, аб якой раскажу ніжэй, год-два таму сустракалася не часта, але ў апошнія месяцы (на жаль, з ініцыятывы Прэзідэнта) усё часцей. Таму спынюся на ёй дэталёва.

У 22-м паштовым аддзяленні Магілёва кінуўся ў вочы надпіс "Абонементские ящики". Падышоў да загадчыцы і параіў:

— У вас няправільна напісана. Трэба "абонентские ящики". І калі ўжо ўсё роўна будзеце мяняць, зрабіце лепш на беларускай мове: абаненцкія скрыні.

Загадчыца зыркнула на мяне вачыма і адрэзала:

— А нас белорусскому языку не учили. Где вы были тогда со своим белорусским? Развалили Союз, понаделали границ! Теперь вам мову давай!

— Але ж вас, я бачу, і рускай мове не навучылі.

— І русской не научили! Так учили. Что, вы не знаете, какая школа была?

— Ведаю. І спачуваю вам. Але ж тысячы іншых неяк навучылі.

— Так и научили! Эту доску с надписью нам с почтамта привезли. Вот и обращайтесь к начальнику почтамта Кушнерову.

— Хай сабе тут Кушняроў вінаваты. Але ж, мілая спадарыня, — паспрабаваў я прылашчыць яе словамі, — беларуская мова ў нас дзяржаўная, а вы знаходзіцеся на дзяржаўнай службе. Калі не ведаеце, дык трэба неяк вывучыць.

— А зачем? Вон и Лукашенко не знает! А он Президент!

— Калі Прэзідэнт не ведае мовы сваёй дзяржавы, то гэта яго не ўпрыгожвае.

— Впрыгожвае — что за слова такое?

— Ну, не украшает.

— Украшает!

Да загадчыцы падышла адна з супрацоўніц пошты, і апошні вокліч прагучаў у два галасы — звонка і выразна, як бадзёрая песня. Я пацiснуў плячамі і адышоў. Бо раптам зразумеў: гэтыя дзве жанчыны галасавалі за Лукашэнку менавіта таму, каб потым ім прыкрываць сваё невуцтва. "Мяне не навучылі, я не ведаю — ну і што? Вунь і Прэзідэнт такі! Чаго ты цяпер ад мяне хочаш?" Гэта іх сцяг, з якім яны сёння ідуць у атаку і нярэдка перамагаюць.

Калі шаноўнага Аляксандра Рыгоравіча такая роля задавальняе, то мне яго шкада. Як шкада і Беларусь, бо няцяжка зразумець, што з ёю будзе, калі невукі канчаткова перамогуць. Калі ж не задавальняе, то трэба яму неяк павярнуцца да мовы сваёй радзімы. Усё ж у сваёй дзейнасці ён, мяркую, будзе абапірацца не на невукаў.

Міхась БУЛАВАЦКІ, старшы выкладчык кафедры методыкі выкладання матэматыкі Магілёўскага педінстытута.

Позиция

Не будьте, Александр Григорьевич, могильщиком...

Прочитал сообщения о том, что Президента Беларуси люди забросали вопросами такого содержания: "Разве эту страну мы защищали под Сталинградом? Почему нас заставляют говорить на языке, на котором мы говорить не хотим? Разве это наш гимн и флаг?"

Так вот, чтобы у Президента не сложилось ложное представление, что так думает весь народ Беларуси, прошу найти возможность познакомить его с мнением рядового гражданина страны. Вот мои строки Александру Григорьевичу Лукашенко.

Господин Президент!

Очень прошу Вас оставить в покое государственную символику Республики Беларусь. Если она не нравится небольшой группе людей, то это не дает Вам права ставить вопрос о ее смене. Эта символика идет из глубины веков, и белорусы жили с ней не одну сотню лет. И не надо в угоду прокоммунистически воспитанным людям (это их беда) глумиться над народом, который Вы имеете честь представлять.

Что же касается изучения языка страны, которой Вы имеете честь руководить, то здесь ветераны, с которыми Вы, судя по сообщениям газет, недавно встретились, явно грешат против истины. Более того, из всех стран мира, пожалуй, только Республика Беларусь весьма халатно относится к проблеме овладения всеми гражданами государственным языком страны.

Яркий пример тому мой жизненный опыт. Родившись в далеком сибирском городе, русский по национальности и в силу случая уже более двадцати трех лет проживая в Беларуси, я так и не овладел белорусским языком, не могу ни говорить, ни писать, с трудом воспринимаю на слух этот прекрасный язык. И в этом не только моя вина. В этом вина и государства, которое не заинтересовано в утверждении и расширении своего языка. И если по Вашей инициативе будет введен второй государственный язык, на роль которого выдвигается русский, то это окончательно убьет белорусский язык.

И Вы будете тем могильщиком, который окончательно похоронит белорусский язык, а вместе с ним и его народ. Не берите на себя эту жуткую роль.

С уважением **Георгий СИДОРОВ**.

г.Минск.

Як беларус Лецка аўстралійскія грошы пратанцаваў

Пачалося і праходзіла ўсё звычайна: выступалі прамоўцы, а ўперамежку з імі і ў канцы слынныя выканаўцы народных песень і спеўныя гурты, што сабраліся ў пісьменніцкі Дом літаратара з усёй Беларусі на свой з'езд фалькларыстаў, каб паказаць сваё майстэрства. Пасля афіцыйнай часткі кіраўніцтва новастворанага Саюза беларускіх фалькларыстаў запрасіла прысутных на невялікую пачостку-перакуску, тым больш што перапынку на абед не рабілася.

Крыху адпачыўшы і падвесяліўшыся, народныя таленты з новым імпэтам узяліся спяваць і скакаць пад гуслі-самаграі, скрыпкі, гармонікі ды бубны. Разам з усімі вытанцоўваў і кіраўнік выдавецкага цэнтра "Бацькаўшчына" Яўген Лецка. Меў ён пры сабе дыпламат з усёй "канцылярыяй", бо пакуль што ВЦ "Бацькаўшчына" свайго офіса не мае: выдае, як вядома, стратную літаратуру на беларускай мове. Скакаць з дыпламатам было нязручна. Ён стаяў навідавоку, і ягоны гаспадар стараўся глядзець то на танцорку, то на свой пераносны "офіс".

Неверагодна, але — дыпламат знік.

Назаўтра раніцай у 9.30 на станцыі метро "Плошча Перамогі" невядомы перад адыходам чарговага цягніка выкрыкнуў гучна: "Праз некалькі хвілін станцыя ўзляціць у паветра". Пакінуў дыпламат Яўгена Лецкі і ўскочыў у цягнік.

Як вядома, у тыя дні ў сувязі з прыездам прэзідэнта Расіі Барыса Ельцына ў сталіцу Беларусі ўвесь афіцыйны Мінск, як кажуць, стаяў на вушах. Да станцыі метро падцягнулі спецвойскі. Пошук мінёраў ні да чаго не прывёў: ані ў дыпламаце, ані дзе ў іншым месцы міны не знайшлося. Ну, і дзякуй Богу. Пацярпеў толькі Лецка, дакладней кажучы, беларуская справа. Бо атрымалася так, што менавіта ў гэты дзень атрымаў ён перасланыя ад беларусаў Аўстраліі грошы на выданне кнігі выдатнага паэта-эмігранта Алеся Салаўя, які ў пасляваенны час жыў у той далёкай краіне...

Дыпламат ёсць, а грошай — няма. Можа, злодзей адгукнецца?

Яўген ВАРАНЕЦ.

ПАСЛЯ ПАДЗЕІ

Аднаўляем сувязі...

Скончыліся Дні культуры Украіны ў Мінску. Яны былі насычаны падзеямі. Нацыянальны мастацкі музей нашай рэспублікі запрасіў сталічную публіку на багаты вернісаж (больш як пяцьдзесят твораў) "Пяць стагоддзяў украінскага жывапісу". У кінатэатры "Перамога" адкрыўся фестываль украінскага кіно. Але, бадай, самым грандыёзным святам культуры былі оперныя канцэрты, у якіх удзельнічалі Анатоль Салаўяненка, Яўгенія Мірашнічэнка, Аксана Білазір, Валянціна Сцепавая.

Сяброўская размова аб праблемах развіцця культуры адбылася на сустрэчы прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь Міхаіла Чыгіра і намесніка прэм'ер-міністра Украіны Івана Кураса. Было адзначана, што разарваныя кантакты і культурныя сувязі паміж нашымі рэспублікамі неабходна як мага хутчэй аднаўляць.

Дзяржаўны заслужаны акадэмічны ансамбль танца Украіны імя П.Вірскага.

Фота Сяргея ГРЫЦА.

Служба, которая учит держать удар

Прошлой зимой девятилетний мальчишка из соседнего двора шагнул с крыши многоэтажки... Его мертвецки пьяная мать спала в сугробе около подъезда

Маргарита ПОЛЕЖАЕВА

Трагедии не случилось бы, окажись рядом с ребенком разумный и тонкий человек, способный научить "держать удар", стойко переносить самые, казалось бы, безысходные жизненные ситуации. Да и сама женщина (в прошлом спортсменка) могла бы найти для себя более достойное занятие, если бы, уходя из спорта, имела возможность адаптироваться, приспособиться к новым для нее условиям жизни.

Люди нуждаются в психолого-педагогической защите.

Это видно по растущему числу самоубийств. По неуклонно пополняющейся клиентуре винно-водочных магазинов. По количеству пациентов психиатрических клиник.

Алексей Семенович Никончук — член Комиссии Верховного Совета Республики Беларусь по образованию и культуре, старший преподаватель кафедры социальной педагогики и профессионального мастерства Белорусского государственного педагогического университета, считает, что сегодня необходимо создать службу, способную выполнять двойную функцию: в процессе сотрудничества с населением (включая совсем маленьких детей и дряхлых стариков) находить верные ориентиры в нашем противоречивом мире и совместно решать самые различные вопросы социальной адаптации, реабилитации, психодиагностики, психотерапии.

— Социально-педагогическая помощь — явление не новое, — говорит Алексей Семенович, — некогда роль социального педагога выполняли священники.

Человек, исповедуясь, не только "очищался", снимал с души груз, но и получал наставления. Шел за участием и советом.

Не так давно "духовным наставником" людей была коммунистическая партия. "Моральный кодекс строителя коммунизма", если абстрагироваться от ложного пафоса, — та же Библия. "Не убий", "не укради". Все те же нормы и запреты.

— Только более декларативного характера...

— Идеология — мощнейшее психологическое оружие. Во всяком случае, что такое хорошо и что такое плохо, люди знали совершенно точно. Оказывались в положении огурцов в бочке с рассолом. Рано или поздно — просаливались все. И, главное, если возникали проблемы, — было куда обратиться.

— Классический пример: обманутая жена шла в партком.

— Сейчас это, конечно, кажется смешным. Семейный кризис парткомом часто разрешался примитивно и некомпетентно. Но женщина знала, что она защищена.

В цивилизованных странах при социально-педагогических центрах имеются интернаты, куда на время может уйти обиженный член семьи, чтобы не усугублять обстановку дома. Пока человек отдыхает, приводит в порядок нервную систему, социальный педагог выясняет причину конфликта и ищет выход из сложившейся ситуации.

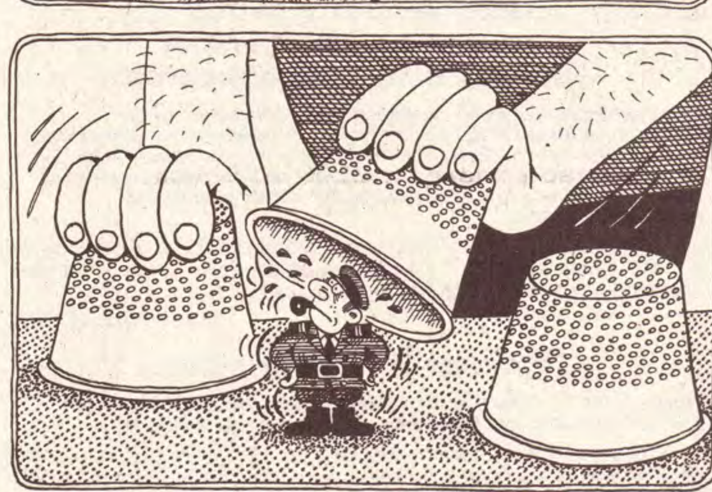
А нашей "обиженной стороне" куда деваться? Пожаловаться маме? Развестись?

— Но чтобы взять на себя ответственность за чужую судьбу, а в некоторых случаях и за жизнь, надо иметь моральное право, специальную профессиональную подготовку.

— Совершенно верно. Причем для службы социально-педагогической помощи должны быть подготовлены специалисты с потенциальной возможностью решения проблем воспитательных, адаптационных, реабилитационных, культурологических. Поэтому кафедры социальной педагогики открыты в Минском университете культуры, Брестском пединституте, Белорусском государственном педагогическом университете. Начата переподготовка кадров с уклоном на социальную педагогику в Институте повышения квалификации специалистов образования.

Усміхнёмся з мастаком!

Малюнкі Алега ПАПОВА.

Тэатры

28 лютага — 1 сакавіка
Пачатак у 19.00

НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ ТЭАТР ІМЯ Я.КУПАЛЫ

1 сакавіка — **"Дон Жуан вяртаецца з вайны"**,

9—10 сакавіка ў памяшканні тэатра імя Я.Купалы — **Маскоўскі тэатр імя М.М.Ярмолавай.** Леанід Зорын **"Знікнуўшы сюжэт"**, у ролях У.Андрэеў, В.Матушкіна.

ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

28 лютага — **"Тоска"**(опера).

БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ

(канцэртная зала)

28 лютага — да 50-годдзя перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне. Аркестр духавых інструментаў "Няміга". Дырыжор — А.Лапуноў. Салісты У.Лучанок (фартэпіяна), М.Жылюк (барытон), В.Кучынскі (барытон), Л.Крывенак (сапрана), А.Мельнікаў (бас). У праграме творы беларускіх кампазітараў;

(зала камернай музыкі)

28 лютага вечары царкоўнай музыкі. В.А.Моцарт. Санаты для дзвюх скрыпак і аргана. Выканаўцы: В.Залатарова (скрыпка), Г.Фукс (скрыпка), І.Алоўнікаў (арган). Музыказнаўца — В.Савіцкая.

ДЗЯРЖАВА СУПРАЦЬ АСОБЫ

Блуканне па пакутах: пінскі варыянт

Калі зараз пенсіянер К.В.Тарапаў чуе размовы аб тым, што інтарэсы і правы простага чалавека ў нашай дзяржаве абараняе Закон, ён толькі сумна ўсміхаецца. І мае рацыю. А справа ў наступным.

У сувязі са зменамі ў заканадаўстве ў Канстанціна Васільевіча ўзнікла неабходнасць пераразлічыць пенсію. Адзінае, што для гэтага патрабавалася, — прадставіць у гарсабес даведку аб заработнай плаце за 5 гадоў запар.

Прааналізаваў ветэран сваё працоўнае жыццё і прыйшоў да высновы, што найбольш аплачваемы перыяд у яго звязаны з будаўнічым упраўленнем N 100. Туды ён і накіраваўся за патрэбным дакументам у цвёрдай упэўненасці, што вырашыць справу за некалькі хвілін.

Але ў бухгалтэрыі яго былой роднай установы Канстанціна Васільевіча чакала горкае расчараванне, паколькі высветлілася, што дакументы за 1973 год (а менавіта гэты год уваходзіць у лік пяці, выбраных Тарапавым) у БУ адсутнічаюць. Можа, згарэлі, можа, яшчэ што з імі здарылася — словам, зніклі. І таму даведку бухгалтар выдаць не можа.

Вось з таго дня, ад якога прайшло ўжо больш за год, і пачалося блуканне старога, хворага чалавека па пакутах. Куды ён толькі ні звяртаўся! Пабываў у начальніка ўпраўлення П.П.Тарасевіча, у кіраўніка будтрэста N 2 І.У.Сімончыка, у гарсабесе, пракуратуры, народным судзе, гарвыканкаме. Работнік выканкама, у сваю чаргу, звязваўся з Брэсцкім аблсабесам, былым кіраўніком карпарацыі "Белбуд" М.В.Навіцкім, міністрам сацыяльнай абароны В.Б.Даргель, старшынёй камісіі Вярхоўнага Савета С.М.Котавым...

А вынік — нулявы. Работнікі гарсабеса не могуць зрабіць пераразлік пенсіі, таму што не прадстаўлена адпаведная даведка аб сярэднямесячным заробку, форма якой зацверджана міністэрствам, а БУ-100 не можа гэтую даведку выдаць, паколькі адсутнічаюць зыходныя матэрыялы.

Так і ходзіць да гэтага часу Канстанцін Васільевіч па розных кабінетах, а вярнуўшыся дамоў, смокча валідол і ўздыхае: ну за што яму такое пакаранне? Чаму за безалабернасць службовых асоб, большасць якіх жыве за сродкі падаткаплацельшчыкаў, павінен адказваць ён?

Пётр ЦІШУК.

г.Пінск

Спасите сына-студента

У меня большое горе: заболел сын — студент-четверокурсник радиотехнического университета. Прошло полгода, как ему поставлен диагноз: хронический уретропростатит, катаральный проктит, хронический пиелонефрит, нитроциркуляторная дистония. Мы узнали, что сына могут вылечить в Тюменской области, где делали ему платный развернутый анализ крови. Только это лечение обойдется 300 тысяч российских рублей плюс дорога.

Я не в силах собрать такую сумму, так как работаю учителем в школе. Сын на глазах умирает.

На работе мне собрали 75 тысяч рублей. Эти деньги мы поменяли на российские, но их не хватает даже на дорогу.

Может, кто-нибудь откликнется? Буду благодарна тем, кто поможет спасти сына, возвратить ему радость жизни.

София Петровна МАЗОК.
223310, Минская обл., г. Березино, ул. Хонинова, д.28, кв.26.

ПУЛЬС ДНЯ

Краіна ж у крызісе...

ЧЭЛЯБІНСК. "Краіна знаходзіцца ў глыбокім палітычным і эканамічным крызісе, у ўрада адсутнічае эканамічная палітыка, усё больш губляецца кантроль за сітуацыяй, ва ўсім адчуваецца асуджанасць і безвыходнасць", — аб гэтым заявіў у інтэрв'ю абласной газеце "Челябинский рабочий" лідэр дэпутацкай групы "Ліберальна-дэмакратычны саюз — 12 снежня" ў Дзяржаўнай думе Барыс Фёдараў.

Казакі, ды не тыя...

СТАЎРАПАЛЬ. Казакі, выкрытыя ў спробе нібыта суправаджэння ў Чэчню аўтатранспарту з гуманітарнай дапамогай, а хацелі вывезці з чэчэнскай тэрыторыі баявую зброю з мэтай злачыннага прысваення, ганьбяць казацкі рух, убіваюць клін у адзінства казацкіх радоў. Такую ацэнку даў атаман Стаўрапольскага казацкага войска Віктар Шаркоў выяўленаму стаўрапольскімі амонаўцамі выпадку, калі пры аглядзе вяртаемага з дабрачыннага рэйса казацкага грузавіка былі выцягнуты схаваныя агнямёты, гранатамёты, скрыні з патронамі.

"Прывітанне, артыст!"

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ. Ветэранаў артыстычных падраздзяленняў Вялікай Айчыннай вайны сабрала разам свята пад дэвізам "Прывітанне, артыст!", прысвечанае 50-годдзю Перамогі. Сустрэчу калег па мастацтву і па лёсу арганізаваў гарадскі грамадскі тэатр "Родам з блакады". Запрашэнне на свята атрымалі ветэраны Тэатра музкамедыі, франтавых брыгад Ленінградскага фронта, музыканты, лялечнікі, цыркавыя артысты — усе, хто сваім талентам і мужнасцю падтрымліваў баявы дух абаронцаў горада. Больш як сорак ветэранаў на гэтым зборы адзначылі двайны юбілей — 75-годдзе з дня нараджэння і паўстагоддзя творчай дзейнасці.

Бабий век — 140 лет?

К неожиданному, если не сказать даже сенсационному выводу пришла группа психологов Гессенского университета (Германия).

Оказывается, половина женщин в возрасте 60—80 лет могут продолжать жить половой жизнью. Даже дамы старше 80 лет не желают считаться с возрастом — им также не чужды сексуальные впечатления — 10 процентов из них считают, что отказываться от такого удовольствия просто грех.

Конечно, бабушки и прабабушки уже не в состоянии вести такую бурную жизнь, как, скажем, 30-летние. Но, как показало исследование, 60—70-летние, как правило, испытывают сексуальное влечение не реже одного раза в неделю. 80—90-летние респондентки признались, что обычно живут половой жизнью один раз в месяц. Хотя возможны и исключения — ведь и у них тоже может завязаться роман, вспыхнуть внезапная страсть...

Исследователи пришли к выводу, что на сексуальное поведение пожилых дам накладывает отпечаток то, какой была их жизнь в более молодом возрасте. Тот, кто стремился получать больше сексуальных впечатлений в молодости, как правило, не отказывается от них и в старости.

Некоторые "старушки-разбойницы" признались, что только с годами они научились полной мерой получать удовольствие от половой жизни. Если раньше они могли проделывать "это" из спортивного интереса, то теперь — только из чувства глубокого влечения...

Што нас чакае ў бліжэйшае дзесяцігоддзе?

Навукова-тэхнічны прагноз

З'явіцца касмічны карабель, што будзе працаваць на энергіі магутнага лазера, устаноўленага на Зямлі. За паўтары гадзіны турысты змогуць абляцець на ім планету. Нью-йоркскі політэхнічны інстытут распрацоўвае праект такога карабля. Распрацоўку лазернага рухавіка фінансуе НАСА. Стэндавыя выпрабаванні намячаюцца на 1995 год.

Знікнуць усе моўныя бар'еры: тэлефоны будуць забяспечаны аўтаматычнымі электроннымі перакладчыкамі.

Робаты з убудаваным камп'ютэрам будуць здольны вадзіць цяжкія грузавікі, выконваць абавязкі сакратароў і кіраваць тэхналагічнымі працэсамі на вытворчасці.

Відэакамеры зменшацца да памеру паштовай маркі, будуць каштаваць менш як 50 долараў і атрымаюць зусім новае выкарыстанне ў прамысловасці.

Бензін і іншыя віды паліва паступова будуць замяняцца вадародам. Падобнага роду даследаванні ўжо праводзяцца ў Канадзе, Японіі і Германіі.

Па матэрыялах замежнага друку — Уладзімір ЛЕВІН, уласны карэспандэнт "Народнай газеты" ў ЗША.

МІНСК—ПЕКІН

III. Кітайскі феномен вачыма звычайнага беларуса

Язэп ЗАБАРАЎСКІ

У Беларусі баяцца: ах, як бы рэспубліку не скупілі заходнія багацеі. У Кітаі гэтага не баяцца — краіна, як я заўважыў у папярэднім рэпартажы, адкрыта і блізкім суседзям, і далёкаму замежжу. У 1993 годзе прыток замежных капіталаў дасягнуў 26 мільярдаў долараў, што ніжэй толькі за адпаведны паказчык Злучаных Штатаў Амерыкі.

Калі я пацікавіўся вынікамі мінулага года, кітайцы канкрэтнай лічбы не назвалі (яшчэ свае слова не сказалі статысты), але, па папярэдніх падліках, дзяржава павінна была выйсці на 30 мільярдаў долараў. Гучыць?!

Шкада, што з такой вялікай і цікавай краінай, як Кітай, я пазнаёміўся толькі ў 46-гадовым узросце. Шкада, што доўгі час жыў абалваненым дагматычнай ідэалогіяй, зваранай у катле ЦК КПСС альбо ЦК КПБ. Нам да апошніх гадоў убівалі ў галовы, што Кітай, як і мы, савецкія людзі, будуе камунізм. Не ведаю, што ён будаваў некалі, але што ён сёння будуе — ведаю: нармальную дзяржаву, з нармальнымі адносінамі да іншых дзяржаў.

Няма таго тыдня, каб у Пекін не прыязджалі высокія замежныя госці. І не толькі каб палюбавацца, бадай, самай вялікай плошчай у свеце — Цяньаньмэнь, але ў першую чаргу для таго, каб замацаваць кантакты, заключыць з Кітаем новыя кантракты. Вось і прэм'ер-міністр Канады Жан Крэцьен паставіў нядаўна свой подпіс пад кантрактам на суму прыкладна тры мільярды амерыканскіх долараў.

Шырокім ручайкам цячэ замежны капітал у вялікі Кітай. Але як не можа вада ва ўсіх рэках цячы толькі ў адным накірунку, так і Кітай не можа будаваць адносіны з замежжам, толькі выкарыстоўваючы чужы капітал. Палітыка Пекіна будуецца паралельна і на тым, каб уласны капітал больш актыўна дзейнічаў за мяжой. У 120 краінах свету знайшлі работу, напрыклад, кітайскія будаўнікі.

Шчыра кажучы, я не сустракаў муляраў, цесляроў, тынкоўшчыкаў з далёкага Усходу на Беларусі, але ведаю: у краінах СНД іх нямала. Вось і нядаўна вычытаў у адной з газет, што, узводзячы жылы квартал у сталіцы Азербайджана — Баку, кітайскія будаўнікі за кожны тыдзень падымаюцца на адзін паверх. Дзевяць тыдняў — і гмах сустракае навасёлаў. Цуд? Ніякага цуду, іх калегі з Турцыі без усялякіх кранаў за лічаныя тыдні выбудоўваюць пяціпавярховы дом. Сорамна казаць, але ў Мінску, побач з маім жыллём, вось ужо трэці год нашыя будаўнікі не могуць рэканструяваць трохпавярховы аб'ект.

Пад уплывам уражанняў я думаў: калі мець вобразнае ўяўленне, то з чым жа можна параўнаць Кітай? Мабыць, з гадзіннікам. Дзяржава-гадзіннік... Цік-цік, крок, яшчэ крок — і ўсё наперад, наперад. Ведаеце, колькі сталі выплаўляецца штодзённа ў гэтай загадкавай краіне? 240 тысяч тон. А колькі выпампоўваецца нафты? Амаль 400 тысяч тон, што адпаведна ў паўтара і тры разы болей гадавых (!) паказчыкаў 1949 года. Дарэчы, нацыянальны даход кожных пяці дзён цяпер раўняецца гадавому паказчыку 1949 года.

Многіх з чытачоў, напэўна, цікавіць так званы чалавечы фактар. Калі я ўпершыню апынуўся ў цэнтры Пекіна, мне здалося, што ў гэтым горадзе людзей столькі, што палічыць іх проста немагчыма — мора людское. А кітайцы ведаюць: іх у сярэдзіне мінулага года было 1 мільярд 170 мільёнаў. Кожны дзень на свет з'яўляецца да 60 тысяч дзяцей. За год прырост насельніцтва краіны перавышае агульную колькасць жыхароў Аўстраліі.

Хто ведае, можа, у Кітаі было б ужо і два, і тры мільярды чалавек, калі б не адно правіла, якое даўно стала законам: што дазваляецца рабіць — тое можна рабіць, а што забаронена — тое забаронена. Забаронена, напрыклад, акрамя нейкіх выключных выпадкаў, мець у сям'і больш аднаго дзіцяці — і ўсе мужчыны і жанчыны дзейнічаюць пад дыктоўку гэтага закона. Сям'я, якая, крый Божа, парушыла яго, караецца дзяржавай такімі штрафнымі санкцыямі, што муж і жонка ў далейшым спяць у розных пакоях, калі ёсць такія ўмовы. Для сямей, абцяжараных дзецьмі, здавалася б, павінны быць нейкія льготы, а тут наадварот — плаці павышаныя падаткі, большыя грошы за ўтрыманне іх у дзіцячых установах і г.д. Словам, удзень і ўначы зазірае дзяржава ў спальню кожнай кітайскай сям'і.

— Ды што ў спальню? — пажартаваў адзін мой пекінскі знаёмы. — Яна ўжо залезла пад коўдру...

Жарты — жартачкамі, але так яно і ёсць. Як сказаў той жа кітайскі сябра, Усекітайскі сход народных прадстаўнікоў адобрыў закон, які наогул вызначае, хто з жанчын мае права быць цяжарнай, а хто — не. Думаеце, мужчыны могуць рабіць, што хочуць? Памыляецеся. Гэта ў нас, калі захацеў жаніцца (вядома, дасягнуўшы пэўнага ўзросту), тады і ажаніўся. У Кітаі не кожнаму дазваляецца жаніцца. Ёсць моманты, калі закон дазваляе уступаць у шлюб толькі пасля стэрылізацыі альбо ўзяцця на сябе нейкай іншай адказнасці.

Па-рознаму можна падыходзіць да кастрацыі і іншых аналагічных мер. Але кітайская дзяржава ведае, што робіць — генетычную моц нацыі трэба трымаць на адпаведным узроўні. Ды і перанасяленне краіны пагражальна!

Не толькі загадкавы, але ў многім і дзіўны Кітай. Можа, менавіта ў гэтым і заключаецца яго феномен? Ці ж не прыемна, што працягласць жыцця тут безупынна расце? Калі ў 1950 годзе ў адносінах да мужчын яна раўнялася 53,8 года, жанчын — 50,2, то ў 1993 годзе — адпаведна 72,7 і 76,2 года.

Заўважылі — кітайскія жанчыны ўзялі рэванш, і не толькі па працягласці жыцця. У краіне пастаўлена задача: неабходна, каб да 2000 года ў кожны кіруючы орган усіх ступеняў уваходзіла хаця б адна жанчына, у тым ліку каб і ў Дзяржсавеце была жанчына — намеснік прэм'ера.

Не вельмі даўно інфармацыйнае агенцтва Сіньхуа паведаміла: "Пяць ваенных медыкаў пасля чатырохгадовага вывучэння адкрылі сакрэт даўгалецця уйгурскіх старых, якія пражываюць у Сіньцзян-уйгурскім аўтаномным раёне. Вынік іх даследавання ўжо прайшоў экспертызу спецыялістаў.

Сіньцзян з'яўляецца адным з чатырох раёнаў свету, дзе многа доўгажыхароў. Па колькасці старых ва ўзросце звыш 100 гадоў ён займае першае месца ў Кітаі. Медыцынскія работнікі заўважылі, што некаторыя гармоны ў крыві уйгурскіх доўгажыхароў ва ўзросце больш за 100 гадоў маладзейшыя за адпаведны ўзровень на 25—40 гадоў. Палавы гармон захоўваецца добра і мае здольнасць да нараджэння дзяцей.

Сіньцзянскія доўгажыхары часта выкарыстоўваюць у сваіх рацыёнах свежыя фрукты, кукурузу, бульбу, бабовыя і не любяць вострых харчоў. Большасць з іх не курыць, не п'е, па некалькі разоў у дзень чысціць зубы і з дзяцінства працуе. Сярод іх большая частка хударлявыя..."

Спынім на гэтым цытаванне кітайскага інфармацыйнага агенцтва. І задумаемся. У нас працягласць жыцця не расце, а падае, у далёкім Кітаі — наадварот. Не, дарэмна нам вешалі "лапшу" на вушы цэкоўскія ідэолагі. Фальшывай была іх ідэалогія.

...У Пекіне побач з сусветна вядомай плошчай Цяньаньмэнь — цудоўны парк. Значная частка яго адведзена дзецям. Вось дзве маладыя прыгажуні прывялі групу вясёлых трохгодак. Усе ў аднолькавых, але прыгожых касцюмчыках, боціках... Будучыня Кітая. У яе, мне здаецца, шчаслівы лёс.

❑ ***Від на плошчу Цяньаньмэнь.***

❑ ***Вулічныя гандляры.***

❑ ***Пагаліцца ў Пекіне можна і гэтак.***

❑ ***Вось дык букеты!***

Фота аўтара.

P.S. ***Пабываць у Кітаі можна з дапамогай мінскай фірмы "Алатан-авіятур" (тэл. 29-32-61 ці 76-84-22).***

ПРАГРАМА ТЭЛЕПЕРАДАЧ

Аўторак, 28 лютага

Беларускае тэлебачанне

14.15 "Максім Гарэцкі. Прысады жыцця". Дак. фільм БТ.
14.45 "Галасы мінуўшчыны". Адкрыццё фестывалю памяці кампазітара М.К.Агінскага.
15.35 Тэлебачанне — школе. Янка Купала. "Паўлінка".
16.05 "Мансарда". Зімняя графіка.
16.35 "23° 40' на ўсход ад Грынвіча". Перадача з Брэста.
17.05 Дзедка за рэпку. Парады агароднікам.
17.30 Урокі Наталлі Наважылавай.
18.00 Навіны (з сурдаперакладам).
18.10 Чарнобыль: праблемы і вырашэнні. Прамая лінія.
19.00 Міжнародныя навіны (Бі-бі-сі).
19.20 Мост.
19.45 "Маё каханне, мой смутак".
20.15 Люстэрка Сі-эн-эн.
20.30 Студыя "Эксклюзіў". "І гэта жыццё?!.."
20.35 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.40 Студыя "Палітыка".
21.55 Кліп-канцэрт. Алена Апіна.
22.05 "Змяніце абставіны". Маст. фільм. 1-я серыя.
23.05 Эканамікст.
23.15 Навіны.
23.35 Пад купалам Сусвету.
23.45 Міжнародны турнір па фехтаванню памяці Германа Бокуна.

Канал "Астанкіна"

9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 22.50 Навіны.
14.00 Дзверы ў малы бізнес.
14.20 Справа і права.
14.30 Хроніка дзелавога жыцця.
14.40 Культура і бізнес.
15.00 Дамісолька.
15.30 Чароўны свет, ці Сінема.
16.00 Джэм.
16.20 "Элен і хлопцы".
16.50 Свет сёння.
17.00 Рускі мір.
17.30 Загадка СБ.
17.40, 20.30 Надвор'е.
17.45 "Хто ёсць хто". Ю.Уласаў.
18.00 Гадзіна пік.
18.30 "Дзікая Роза".
18.55 Мы. Аўтарская праграма У.Познера.
19.40 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 З першых рук.
20.50 Э.Радзінскі. "Правакатары ў Расіі". Частка 1-я.
21.40 "Тэрмінатар-2". Маст. фільм (ЗША).
0.20 Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
11.05, 13.20 Дзелавая Расія.
13.45 "Прыгоды з таннай кватэрай". Маст. фільм серыяла "Эркюль Пуаро".
15.05 Там-там навіны.
15.20 Свята кожны дзень.
15.30 "Пірацкі востраў". Маст. фільм. 3-я серыя.
16.05 Новая лінія.
16.45 У гэты дзень...
16.50 Бясшумныя лідэры.
17.20 Ніхто не забыты.
17.25 Тэатральны раз'езд. "У Пятрушкі".
18.10 L-клуб.
19.25 Падрабязнасці.
19.40 "Сонца няспячых". Маст. фільм.
22.30 Рака часу.
22.40 Аўтаімгненне.
22.45 Экран крымінальных паведамленняў.
22.55 "Гонка за жыццём". Маст. фільм. 3-я серыя.
23.45 Парыжскія прэм'еры.

Санкт-Пецярбург

13.30 "Мануэла".
14.15 "Сямікаракорскі фаянс". Тэлефільм.
14.50 "Опіум". Маст. фільм.
16.10 "Казкі-невялічкі". Мультфільм.
16.25 Чароўная лінія.
16.40 "Там, дзе жыве Павуціныч".
16.55 "Дзінапудзі". Мультфільм.
17.05 "Няхай цвіце скрыпень". Тэлеспектакль. Частка 1-я.
18.00 Па ўсёй Расіі.
18.50 Спорт, спорт, спорт...
19.10 Вялікі фестываль.
19.25 "Мануэла".
20.15 "Яўгеній Анегін". 1-я глава. Выконвае С.Юрскі.
20.55 "Драма ў цырульні". Маст. фільм.
21.10 Тэлемагазін.
21.15 Тэлеслужба бяспекі.
21.45 Спартыўныя навіны.
22.05 "Пастка". Маст. фільм (Італія). 2-я серыя.
23.45 Хакей. СКА (Санкт-Пецярбург) — "Крышталь" (Электрасталь).

8-ы канал

18.00 Мультфільм "Галактычны экспрэс".
18.30 Студыя "ІНТЭКС": "Навіны".
18.45 Мастацкі фільм "Ад'ютант яго правасхадзіцельства". 2-я серыя.
20.15 Welcome to.
20.30 Тэлесерыял "Горац".
21.30 Студыя "БМ": "Калекцыя".
21.45 Дак. фільм "Гісторыя чаю "Піквік".
22.00 Кіно Расіі. Мастацкі фільм "Заложніца".
23.30 Мультфільм для дарослых.
23.45 "Погляд з Амерыкі".

НТБ

17.00 "Беверлі-Хілз,90210".
17.30 "Успомнім тыя гады. 1949."
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Бодыбілдынг.
19.00 Маст. фільм "Ненармальная".
21.35 "Паліцыя Маямі. Аддзел нораваў".
22.30 Часінка.
23.15 Меламанія: "Брус Спрынгстын".

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы будзе пераважаць воблачнае надвор'е, па большай частцы тэрыторыі ападкі, слабы галалёд. На дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ў Магілёве, Віцебску — 1—3, Мінску, Гомелі — 1—4, Гродне — 4—6, Брэсце — 5—7 градусаў цяпла. У наступныя двое сутак: 1-га па большай частцы тэрыторыі, 2-га па поўначы ападкі, у асноўным дажджы, месцамі туман. 1 сакавіка чакаецца парывісты вецер. Тэмпература паветра ўначы: 1-га — ад мінус 2 да плюс 3, 2-га — 0—5, удзень — 3—8, па поўдні — да 11 градусаў цяпла.

Астранамічны каляндар — 28.02

Узыход і захад сонца: Мінск — 7.01, 17.44; Віцебск — 6.53, 17.32; Магілёў — 6.51, 17.33; Гомель — 6.46, 17.32; Гродна — 7.16, 17.59; Брэст — 7.15, 18.02.

Даўжыня дня ў Мінску — 10 гадзін 43 мінуты.

Маладзік — 1 сакавіка.

Народная газета

Даведкі па тэл.: 68-28-70, 68-25-59.
Рэкламнае бюро — тэл. (0172) 68-28-11, тэл./факс (0172) 68-25-29, 68-25-28.

Адрас рэдакцыі: 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

Індэкс 63868

Заснавальнік — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь.
Адрас: Мінск, вул. К. Маркса, 38.
Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.
Падпісана ў друк у 19.10. Зак. № 293.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку". Адрас: Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 N 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ